Pracovní doba v průmyslu Československé republiky, nákladem Sociálního ústavu v Praze, 1924, 8°, stran 56, cena Kč 8·— — Po krátkém úvodu podává práce tato čtenáři přehled platného zákonodárství a probírá ustanovení o pracovní době, vztahující se nejprve na veškery podniky, pak na podniky železniční a zmiňuje se o omezeních a výjimkách, jednak trvalých, jednak dočasných. Potom podává nám zprávu o tom, jak byl zákon o pracovní době v praxi zachováván a kolik bylo dáno povolení k práci přes čas v létech minulých, načež přechází k úpravě pracovní doby v jednotlivých oborech průmyslových kolektivními smlouvami; při tom probírá jednotlivé kolektivní smlouvy a všímá si jich hlavních ustanovení.

Ku konci připojen jest text zákona ze dne 19. prosince 1918, č. 91. Sb. z. a n. o osmihodinné době pracovní, prováděcího nařízení k němu ze dne 11. ledna 1919, č. 11. Sb. z. a n. a výnosu ministerstva sociální péče ze dne 21. března 1919, č. j. 4751/III.—19 ke všem úřadům politické správy, jak jest vykládati předpisy o osmihodinné době pracovní.

Dr. Jindřich.

Univ. prof. dr. Kamil Krofta: O úkolech slovenské historiografie. — »Sbírka přednášek a rozprav extense univ. Komenského« sv. 8. — Bratislava, Academia 8°, str. 18, Kč 3·00. — Ve chvíli velikého sporu o knihu Chaloupeckého »Staré Slovensko« a zásadu svobody vědeckého projevu přichází tato úvaha velmi vhod. Náš vyslanec a univ. prof. dr. Krofta odcházeje ze svého dosavadního působiště ve Vídni do Berlína a zároveň opouštěje i bratislavskou universitu, na jejíž filosofické fakultě působil přednáškami z oboru československé historie, proslovil na večírku pořádaném jemu na rozloučenou v Slovenském klubu přednášku o úkolech slovenské historiografie. Prof. Krofta především připamatoval, že osvobozením Slováků ze jha uherského vyvstaly naší historiografii sice vděčné a lákavé, ale také nesnadné a zodpovědné úkoly zpracovati dějiny Slovenska. Maďaři nestarali se o dějiny tohoto samostatného území ze zásadních, vlastně politických důvodů a čeští dějepisci nemajíce naopak přístupu k pramenům dějin slovenských, poněvadž zejména maďarské archivy jim zůstávaly uzavřeny, tak učiniti nemohli. Proto historie Slovenska až do převratu zůstala až na nepatrné zlomky nezpracována. Ale největší cenu má úvaha Kroftova nikoliv v letmém přehledu, co bylo na tomto poli vykonáno, ani v tom, že nejen poukázal na vzájemnost, aby Slováci badali o dějinách českých stejně jako Čechové pracují na historii Slovenska, nýbrž že historiografii slovenské půjde zejména o to, aby odstranila dosavadní mylné názory na minulost Slovenska. Takovouto cestu nastoupil zakladatel moderního dějepisu českého Dobner, který »mentiendi finem fecit« odhaliv hodnotu zpráv Hájkových, totéž se opakovalo v boji o pravost královédvorského a zelenohorského rukopisu a v mnoha drobných, než pro utkvělou představu národa stejně bolestivých, názorech. Nesmíme ovšem v zájmu pravdy nikterak se zavírati před zklamáními, nýbrž shodně jako tomu bylo v historii české musíme se připraviti, že i pokročilejší badání v dějinách slovenských mnoho nám sice dá, ale také i leccos vezme. V tomto odhodlání tkví již veliký kus práce a je zásluhou Kroftovou, že naň tak výstižně poukázal.

Ča.

Sborník Žižkův. Uspořádal Rudolf Urbánek. Vydal Vědecký ústav vojenský v Praze, 1924, 8°, str. 336 a 48 příl. — K Žižkovým oslavám minulého roku vydal tento sborník. Vědecký ústav vojenský, v němž s mnoha hledisek byla osvětlena postava Žižkova. Stejně se tu vzpomíná Žižky jako stratéga, a spolu se tu vyzdvihuje význam jeho jako organisátora zavádějícího tuhou kázeň nejen ve vojsku, nýbrž v celém národě, ale ze sbírky těchto statí vystoupí i význam Žižky pro české dějiny a literaturu vůbec. Ani právní otázky nebyly přehlédnuty. Tak je tomu nejprve již o uvedené husitské kázni a řádech vojenských, stejně jako nalezneme tu studii o poměrech v městě Táboře po smrti